

obec muselo naopak impulzivně zapůsobit silné společenské angažmá reprezentantek *gender studies*, a to i ve výzkumu náboženských kultur, odmyslí-li si ojedinelé prezentace příslušnic některých periferních křesťanských komunit, které odborné setkání pojaly jako příležitost k apoštolátu. V propojení paradigmatu genderu, specificky ženské religiozity, postkoloniálního a postsekulárního

světa však rozhodně většina přítomných badatelek a badatelů spatřovala ideální platformu prolínání kontemporálních a retrospektivních výzkumů pestré směsice sociálních věd. Jistě se jim i v českých sociálních vědách brzy dostane zasloužené pozornosti.

Martin Jemelka – Jakub Štofanič
(MÚA AV ČR, v. v. i.)

Konference Aboriginal North America and Europe: Strengthening Connections

Ve dnech 11.–13. listopadu 2016 se na Univerzitě Adama Mickiewicze v Poznani konala multidisciplinární konference zaměřená na původní obyvatele Severní Ameriky. Tu zorganizovala Fakulta anglistiky. Přestože se jednalo o mezioborovou mezinárodní konferenci, převažovali přednášející z pracovišť zaměřených na anglistiku, literaturu a kulturní studia se specializací na Kanadu a USA. Oproti největší evropské multidisciplinární konferenci týkající se severoamerických indiánů – *American Indian Workshop*, byla účast etnologů a antropologů minimální. Obsahem konference byly transatlantické perspektivy na témata vážící se k původním obyvatelům Ameriky. Konferenci pořádaly jak dvě pravidelné účastnice *American Indian Workshopu* – Elżbieta Wilczyńska se Zuzannou Buchowskou, tak vedoucí Centra pro kanadskou literaturu Agnieszka Rzepová.

Setkání zahájil profesor Hartmut Lutz z University of Greifswald příspěvkem „*Teorie vychází z příběhu – znalosti původních obyvatel a západní akademie*“. V něm diskutoval současné „objevování již dávno poznaného původními obyvateli“ a limity karteziánského myšlení. Zdůraznil hloubku poznání předávaného formou „ústní tradice“ a upozornil na důležitost

tohoto poznání i pro současnou společnost v nejširším slova smyslu.

Dalším plenárním řečníkem byl Radosław Palonka z Jagellonské univerzity v Krakově, který přiblížil projekt zaměřený na neinvazivní metody archeologického výzkumu dávných pueblanských komunit z oblasti Mesa Verde, na němž se právě i ve spolupráci s indiány podílí.

Setkání bylo komorní – probíhal pouze jeden panel, proto se všichni účastníci velmi dobře poznali a měli šanci důkladně si naslouchat a také diskutovat. Dominovalo literárně-vědní zaměření. Panel týkající se interpretace děl napsaných indiány odrážel současný plošný zájem o texty určitých indiánských tvůrců – v průběhu konference nepřekvapivě dominovala analýza textů Shermana Alexieho a Geralda Vizenora, v příspěvku Brygidy Gastzoldové zaměřená na vojáky ve světových válkách, v příspěvku Julie Siepakové na koncept přežití. Tento koncept přežití konkrétně v poezii Wendy Roseové diskutovala Monika Kocotová.

Další blok byl zaměřen na umění, zejména na specifické pojetí estetiky a metodologie – na příkladu divadla prezentovala téma Eugenia Sojková ze Slezské univerzity Katowice, na příkladu fotografií a práce se symboly a jejich paralelu s evropským

klasickým uměním vynikajícím způsobem analyzovala estetiku Aleksandra Idziorová z University of Fraser Valley. V témže bloku také zazněl příspěvek Zuzanny Buchowské zaměřený na suverenitu a stravu.

Nedělní jednání otevřelo téma indiánských narativit v komiksech manga, reinterpetaci Shakespearovy hry Bouře (Katarzyna Burzyńska) či důležitost způsobů interaktivní pedagogiky inspirované způsoby předávání vědomostí indiány (Edyta Woodová z Kazimierz Wielki University). Elżbieta Wilczyńska přiblížila téma polských tzv. hobistů.

Další pasáž se týkala tématu práv původních obyvatel. Zajímavý příspěvek zaměřený na specifika způsoby správy a vlád v různých regionech obývaných Inuity přednesl Marcin Gabrys z Jagellonské univerzity. Emoce vyvolal Grzegorz Welizarowicz z Gdaňské univerzity příspěvkem o kanonizaci Junípera Serra jako projevu eurocentrické heteronomie. Závěrečný oddíl byl prostorem pro téma indiánských jazyků, jejich revitalizace – o revitalizaci lakotštiny pohovořil Marek Kupiec z Lakota Language Consortium, či interpretace jejich statusu – o názorech misionářů 17. století na složitost a jednoduchost algonkinských a irokézských jazyků uvažoval Marcin Kilariski.

Sekce představující reprezentaci indiánů přinesla úsměvy na tváře všem zúčastněným – Giorgio Mariani ze Sapienza University of Rome poukázal na používání stereotypizace indiánů v italské politice. V témže bloku vystoupil umělec Ukjese van Kampen z Yukonu. Ten rozesmál publikum svým příspěvkem s názvem *Proč indián z Yukonu miluje Evropu a chce se do ní přestěhovat?*, v němž na příkladu autobiografie přiblížil každodenní trampoty indiánského umělce s doktorátem s yukonskými státními úřady a uměleckými institucemi. Součástí konference byla i výstava jeho obrazů a fotografií v Galerii u jezuitů v jezuitské koleji.

Konference se účastnili tři zástupci původních obyvatel Kanady – vedle van Kampena také Métiska Anita L. Tuckerová, která hovořila o původní stravě a specifiku správné sklizně, a Shirley Swelchalot Shxwha:yathel Hardmanová (University of Fraser Valley), která na příkladu tří krátkých studentských biografických filmů prezentovala život a pohledy na obřadnost: “One Stó:lō Woman: Three Stories”. Její příspěvek byl také skvělou performancí vyprávění.

Film byl i podstatou příspěvku Kornelie Boczkowské z Univerzity Adama Mickiewicze – analyzovala přítomnost indiánských motivů v avantgardních filmech z 60. let. Film Globální lakrosová vesnice, zaměřený na historie a různé významy lakrosu v Evropě, prezentovala autorka těchto informativních řádků. Z pracovišť z České republiky byl také přítomen Tomáš Kačer z Masarykovy univerzity s příspěvkem o performancích indiánů od 18. století po Show Divokého západu na přelomu 19. a 20. století. Gregory Jason Bell z Univerzity Tomáše Bati popsal dopady koloniálních politik Velké Británie, USA a Španělska na indiány současné Floridy.

V sobotu se konference zúčastnil i kanadský ambasador Stephen de Boer, který hovořil o vztahu kanadské vlády vůči původním obyvatelům, včetně negativních charakteristik – zvláště na příkladu internátních škol. Upozornil na to, že současná kanadská vláda nahrazuje užití termínu *Aboriginal* označením *Indigenous*. Tato změna reflektuje přijetí současného diskurzu akademiků a aktivistů z řad původních obyvatel a jejich podporovatelů oficiálními kanadskými politickými představiteli a odráží i jeho mezinárodně-právní kontext.

Konference byla velmi příjemným setkáním, do značné míry tvořeným z polských akademiků. Tato platforma umožnila prezentovat svůj badatelský zájem

i těm badatelům, kteří nemohou z ekonomických důvodů cestovat na velké mezinárodní konference. Prostor dostali i studenti. Kolorit konference podtrhly také oslavy polské nezávislosti a svatomartinské poznaňské rogale podávané v rámci konferenčního občerstvení. Přestože se z pravidelných účastníků *American*

Indian Workshopu nikdo nezúčastnil (do velké míry právě z ekonomických důvodů), Fakulta anglistiky si udělala předpremiéru, protože v roce 2019 plánuje hostit právě *American Indian Workshop*.

Lívia Šavelková
(KSV FF, Univerzita Pardubice)

29. mezinárodní sympozium ICTM Study Group on Ethnochoreology, Graz, Retzhof Castle, Rakousko 9.–16. 7. 2016

Ethnochoreologická studijní skupina působící jako součást Mezinárodní rady pro tradiční hudbu UNESCO (ICTM) neslevila ze svých bienálních sympozií, která se konají nepřetržitě od roku 1962, a stejně jako v předchozích ročnících prokázala i letos svou nezlomnou životaschopnost. Organizace setkání ethnochoreologů s přesahem do řady dalších humanitních i společenskovedních disciplín téměř z celého světa se ujala tentokrát University of Music and Performing Arts v rakouském Grazu, zastoupená badateli Etnomuzikologického ústavu v čele s Kendrou Stepputat. Stejně jako v minulých ročnících se výběru příspěvků ujala programová komise, tentokrát ve složení: Mohd Anis Md Nor (Malajsie), Yolanda van Ede (Nizozemí), Gediminas Karoblis (Norsko), Rebeka Kunej (Slovinsko), Mats Melin (Irsko) – a neměli lehký úkol. Pro nebývalý zájem přihlášených bylo nutné vzhledem k časovým možnostem (i přestože sympoziu byl vyhrazen celý týden) a po pečlivém zvážení téměř polovinu přihlášek vyřadit. Do nabitého týdenního programu se nakonec vešlo 36 samostatných prezentací, 6 panelů s maximem tří referujících a 15 posterů. K tomu nutno připočítat DVD prezentaci, neméně důležité večerní workshopy, zprostředkující výuku

štýrské hudebně taneční kultury párových tanců a jódlování, a půldenní exkurzi do Štýrského Hradce.

Sympoziu dominovala jako obvykle dvě hlavní témata: *Dance and the Senses* a *Dancing and Dance Cultures in Urban Contexts*. Příspěvky týkající se prvního tématu, zaměřeného na tanec a smyslové vnímání, byly založeny na skutečnosti, že taneční projev potřebuje ke sdělení významu zapojení emocí, kreativity, vstřebává kulturní vlivy a pracuje se symbolickým vyjádřením. To vše se děje skrze proprioceptivní vnímání vlastního těla a jeho pohybu v souladu s pěti externími smysly (zrak, sluch, dotek, čich a chuť). Smyslové vnímání se neodvíjí pouze v souladu s vnímáním kultury a její (re)prezentace, ale rovněž se sociální hierarchizací a genderovými hledisky. Znamená to, že efemérnost těla ve smyslu „tady a teď“ vytváří specifickou situaci, kdy jednotlivec vnímá své tělo, které je zároveň vnímáno okolím. Vytváří se tak propletenec různorodých vztahů, které navozují mnohé otázky.

Ze základních tezí prvního tematického okruhu tak vyplynula celá řada vedlejších témat a otázek, k nimž směřoval obsah jednotlivých příspěvků. Do centra pozornosti se dostala zejména otázka, jak si s problematikou tance a s ním spojeného